

Samen Doen

Bestuursakkoord 2022 - 2026

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Maatschappelijke ontwikkelingen	4
3. Toekomstbestendig bestuur	5
4. Openbare orde en veiligheid	7
5. Toezicht en handhaving	8
6. Openbare ruimte	9
7. Mobiliteit (verkeer en vervoer)	10
8. Economie / ondernemers	12
9. Onderwijs, kinderopvang en laaggeletterdheid	13
10. Maatschappelijk vastgoed en sportaccomodaties	14
11. Recreatie en toerisme	15
12. Kunst en cultuur	17
13. Leefbaarheid	18
14. Zorg en Welzijn	19
15. Werk en inkomen	21
16. Jongeren	22
17. Ouder worden	23
18. Klimaatadaptatie en watermanagement	24
19. Duurzaamheid en milieu	25
20. Landbouw, natuur, landschap en biodiversiteit	27
21. Omgevingswet	28
22. Wonen en gebiedsontwikkeling	29
23. Majeure projecten	30
24. Financiën	31
Portefeuilleverdeling	33

1. Inleiding

Samen Sterk Maasdriel (SSM) en CDA Maasdriel streven ernaar een zo breed mogelijk gedragen (concept)bestuursakkoord te presenteren, waarin alle partijen zich vertegenwoordigd voelen. SSM en CDA Maasdriel streven naar een (concept)bestuursakkoord waaraan álle betrokkenen, ieder in de eigen rol, de komende 4 jaar uitvoering willen geven om er zo samen voor te zorgen dat Maasdriel een plek blijft waar het fijn wonen, werken en ondernemen is voor iedereen.

2. Maatschappelijke ontwikkelingen

Met oorlog op het Europese continent start Maasdriel aan een nieuwe raadsperiode. De situatie in Oekraïne zorgt voor vluchtelingenstromen waarbij Maasdriel de taak heeft om deze barmhartig op te vangen. Ondertussen geven we gestalte aan de oplossing van de woningbouwcrisis, zodat onze uitvliegende kinderen kunnen landen dicht bij huis. Met drie droge zomers en twee winters en één zomer met hoogwater laat de klimaatverandering zien in welke versnelling zij zit. Ook biodiversiteit lijdt hieronder.

Op bestuurlijk niveau zal de decentralisatie vanuit Den Haag verder doorzetten. Na een aantal keer uitstellen zal de Omgevingswet deze periode haar intrede doen. In de vast te stellen omgevingsvisie en later het omgevingsplan, mogen wij als gemeente richting geven aan het gebruik van onze gebieden. De nieuwe manier van werken door het gebiedsteam, de nieuwe verantwoordelijkheden vanuit de wet Inburgering, en de verdere decentralisatie van Beschermd Wonen en Maatschappelijke opvang vormen een verdere taakverzwaring voor de gemeente.

Deze en andere ontwikkelingen zullen zeker kenmerkend zijn voor de bestuursperiode van 2022-2026. Het zal een periode zijn die – meer dan ooit – zal bestaan uit keuzes die ertoe doen. Keuzes die wij als raad maken en tot in de volgende generatie voelbaar zullen zijn. Keuzes die we gezamenlijk maken als gemeenteraad op basis van dit bestuursakkoord en samen met onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners.

3. Toekomstbestendig bestuur

Bestuurskracht

In de vorige raadsperiode is gebleken dat de gemeenten Maasdriel en Zaltbommel geen gelijklopend standpunt hebben over de toekomst van de formele samenwerking. De raad besloot daarom op 10 juni 2021 alternatieven te starten om de bestuurskracht van de gemeente Maasdriel voor de komende 12 jaar te bestendigen. We bezien vanuit onze ambities, onze opgaven en onze uitdagingen wat we onze inwoners aan meerwaarde kunnen bieden door goede samenwerking. Samenwerking met elkaar in de Bommelerwaard, met onze partners in Regio Rivierenland, onze partners in de regio 's-Hertogenbosch, de provincies Gelderland en Noord-Brabant en al onze andere samenwerkingspartners. De vier K's zijn daarbij steeds leidend: Kwaliteit, Kwetsbaarheid verminderen, Kostenefficiënt en Klantgericht.

De raad heeft op 10 juni 2021 het college opgedragen samen met de provincie Gelderland onderzoek te doen naar mogelijkheden om de bestuurskracht van de gemeente Maasdriel voor de komende 12 jaar op voldoende niveau te houden. Dit onderzoek wordt in 2022 voorbereid en in 2023 uitgevoerd.

We willen een slagvaardige en rechtvaardige gemeente zijn met een menselijk gezicht. Een gemeente die zijn kwetsbaarheden onderkent en aanpakt. Dit vraagt om een lerende gemeente die uit zichzelf open en eerlijk is, ook als het misgaat.

Bestuurlijke vernieuwing

Steeds minder inwoners voelen zich vertegenwoordigd door hun gekozen bestuur. Daarmee wordt onze lokale democratie kwetsbaar. Tegelijkertijd is de tendens dat steeds meer zaken

met inwoners worden opgepakt of initiatieven starten bij inwoners. Met een startnotitie vanuit de (nieuwe) portefeuille 'Ontwikkeling Lokaal Bestuur en Gemeenschappelijke Regelingen', wordt in 2023 opdracht verstrekt samen met de raadsfracties te onderzoeken op welke manier de lokale democratie versterkt kan worden, met als doelstellingen:

- Het verankeren van de dialoog met de samenleving om meer draagvlak in de maatschappij te verkrijgen;
- het op een hoog niveau brengen en houden van de samenwerking in de gemeenteraad en met het college;
- het vaker en eerder krijgen van richtinggevende uitspraken van de raad;
- het maken van afspraken hoe om te gaan met nieuwe initiatieven / projecten vanuit raadsfracties en de samenleving, waarbij het vooral gaat om draagvlak en eigenaarschap

Uitdaagrecht (Right to Challenge)

De gemeente hoeft niet alles zelf te doen. Als inwoners een project sneller, goedkoper of met meer draagvlak uit kunnen voeren dan de gemeente, bieden we hiervoor ruimte en het 'recht om uit te dagen' (Right to Challenge). In de raad bepalen we samen de kaders die we willen verbinden aan het Right to Challenge.

Startnotities en participatie

De raad bepaalt door middel van startnotities en discussienota's aan de voorkant kaders bij het ontwikkelen van nieuw beleid. Met een Maasdrielse participatievisie geven we vorm en inhoud aan breed participatiebeleid.

Dienstverlening

Wij zijn een bereikbare gemeente met betrokken medewerkers, die deskundig en efficiënt werken met en voor onze inwoners. Wij zijn in contact met onze omgeving en denken in mogelijkheden. Hierbij hebben wij maar één doel: optimale dienstverlening aan al onze inwoners. En met al onze inwoners bedoelen we ook ál onze inwoners. Onze Lokale Inclusie Agenda geeft ons daarbij richting.

Gemeentelijke vacatures zijn op dit moment moeilijk invulbaar. Dat zet de gemeentelijke dienstverlening onder druk en heeft mogelijk ook consequenties voor de prioritering van onze ambities.

4. Openbare orde en veiligheid

Integraal Veiligheidsplan

Het Integraal Veiligheidsplan 2022-2026 biedt ons kaders om de relatief lage en stabiele criminaliteitscijfers nóg verder omlaag te krijgen. Prioriteiten voor de periode 2022-2026 zijn drugsoverlast, sociale veiligheid, zorg en veiligheid, ondermijnende criminaliteit en fysieke veiligheid.

Drugs / drugsafval

Mede als gevolg van de inzet van cameratoezicht is het aantal gevallen van dumpingen van drugsafval zeer gereduceerd. Onze inspanningen blijven erop gericht de kosten van drugsoverlast en dumpingen zoveel mogelijk te beperken.

Ondermijning / BIBOB

Maasdriel wil alleen zakendoen met integere partijen. Daarom gaan we intensiever gebruik maken van de mogelijkheden die de wet Bibob en het gemeentelijk Bibob-beleid ons bieden om te beoordelen of vergunningen, subsidies, vastgoedtransacties en opdrachten naar integrale partijen gaan.

Cybercriminaliteit / privacy

De verantwoordelijkheid voor openbare orde en veiligheid geldt ook voor de digitale wereld. We willen voorkomen dat de gemeente en onze inwoners en bedrijven slachtoffer worden van cybercrime. En we willen voorkomen dat privacygevoelige informatie op straat komt te liggen. Belangrijke randvoorwaarde daarvoor is het goed functioneren van onze digitale systemen en informatievoorzieningen, zodat de dienstverlening en bedrijfsvoering in goede orde verloopt en de beschikbare informatie bij de gemeente goed beveiligd is.

Ambulancezorg

Voor inwoners is een goede en snelle ambulancedienst van levensbelang. Daarom is landelijk een richtlijn afgesproken: bij 95 procent van de meldingen moet de ambulance binnen vijftien minuten ter plaatse zijn. In de Bommelerwaard wordt deze termijn niet altijd gehaald. Wij willen dat de Veiligheidsregio overdag en 's avonds extra ambulancediensten inzet in het verzorgingsgebied van Gelderland-Zuid. Gemeente Maasdriel blijft aandacht vragen voor de aanrijtijden en zet in op het behalen van de landelijke norm.

5. Toezicht en handhaving

Integrale visie op handhaving

We zijn terughoudend met het stellen van regels, maar als we regels stellen, dragen we ook zorg voor adequaat toezicht op de naleving en handhaving. Toezicht en handhaving in het kader van de fysieke ruimte zijn deels opgedragen aan de Omgevingsdienst Rivierenland (ODR), maar soms ook belegd in de eigen organisatie (bijvoorbeeld ten aanzien van de Algemene Plaatselijke Verordening, APV) en bij andere ketenpartners. Met een integrale visie op handhaving borgen en bevorderen we de samenwerking en integraliteit op het gebied van toezicht en handhaving en de inzet van schaarse middelen op door de raad vast te stellen prioriteiten.

Bureau Integrale handhaving en veiligheid

Met de overgang naar de Omgevingsdienst Rivierenland is onze beschikbare formatie voor toezicht en handhaving eveneens overgegaan. Voor bijzondere toezichts- en handhavingssituaties (maatwerk) lijkt de fysieke afstand tussen gemeente en de ODR te groot te zijn. Om snel te kunnen schakelen en betere verbanden te kunnen leggen met andere beleidsgebieden (APV, openbare orde en veiligheid, sociaal domein, urgentieverzoeken huisvesting, ondermijning e.d.), onderzoeken we of het mogelijk en beter is om een deel van deze formatie in huis te hebben en onder te brengen in een 'bureau Integrale handhaving en veiligheid'. Met name voor de aansturing en uitvoering van bijzondere projecten zoals de handhaving van illegale huisvesting van internationale werknemers en de handhaving op de campings is dit van belang.

Huisvesting internationale werknemers

Belangrijke thema's in het kader van toezicht en handhaving zijn het toezicht op legale en veilige huisvesting van internationale werknemers en

op het gebruik van het digitaal nachtregister en daarmee samenhangend het innen van verblijfsbelasting. Wij willen dat alle huisvesters hier in 2022 aan voldoen.

6. Openbare ruimte

Onderhoud groen en wegen

Goed onderhoud van openbaar groen, wegen en de riolering helpt om fijn te kunnen wonen en te leven. Het kwaliteitsniveau van het onderhoud van het groen ligt op niveau 'basis' en voor de wegen en verhardingen geldt een onderhoudsniveau 'C'. In de deelvisie Groen & Bomen zijn de visie en doelstellingen van het groen vastgelegd. Er is een nieuw wegbeheerplan in voorbereiding. Voor beide aspecten voeren we in 2022 in de raad een fundamentele discussie over het benodigde en gewenste onderhoudsniveau. Hierbij kunnen ook inwoners, vrijwilligers en dorpsraden een rol spelen, bijvoorbeeld door gebruik te maken van het uitdaagrecht (Right to Challenge).

Openbare verlichting

Met het oog op energieverbruik en voorkoming van lichthinder, willen we doelmatig verlichten in het buitengebied door alleen te verlichten als dat écht vereist is voor de sociale en verkeersveiligheid. Op deze locaties onderzoeken we de mogelijkheden om met toepassing van bewezen technologieën ('smart lighting') onze ambities (duurzaamheid, tegengaan lichthinder, sociale veiligheid, verkeersveiligheid) nog meer te kunnen realiseren.

Goed idee, doe er iets mee!

Met de regeling 'Goed idee, doe er iets mee!' stimuleren we initiatieven die de kwaliteit van wonen en leven in onze gemeente versterken. Het gaat hier om een bijdrage in de kosten die inwoners maken voor activiteiten die een maatschappelijke meerwaarde hebben voor de Maasdielse samenleving. Bijvoorbeeld t.a.v. de kwaliteit van de openbare ruimte, maar ook door elkaar te ontmoeten, deel te nemen aan het maatschappelijk leven en het versterken van sociale samenhang tussen inwoners. We behouden deze regeling waarmee al vele initiatieven zijn gerealiseerd.

7. Mobiliteit (verkeer en vervoer)

Zuidelijke ontsluitingsroute (ZOR)

Er wordt al vele jaren gesproken over aanleg van een nieuwe ontsluitingsroute ten zuiden van Velddriel en Kerkdriel om de leefbaarheid in deze kernen te verbeteren en de recreatieve mogelijkheden voor recreatiegebied De Zandmeren te verbeteren. Op 9 december 2021 heeft de raad enkele majeure besluiten genomen voor de realisatie van de ZOR: Het vastleggen van een voorkeustracé en het vestigen van een voorkeursrecht op een groot aantal percelen. In de komende raadsperiode gaan we voortvarend aan de slag met dit majeure project. Onderdeel daarvan zal zijn het in beeld brengen van de verkeersgevolgen van de ZOR voor de wegen in en rond Velddriel en – in samenspraak met de inwoners – keuzes maken over de verkeersafwikkeling die recht doet aan verkeersveiligheid en leefbaarheid in Velddriel.

In het verlengde hiervan treden we in overleg met de provincie Gelderland om te bevorderen dat ook de verkeersveiligheid van het stuk provinciale weg N381 van Velddriel naar de rotonde bij Alem wordt verhoogd om het aantal ongevallen op deze weg de komende periode te verminderen.

Fietsen

We creëren een fietsnetwerk met een goede samenhang tussen fietsroutes, doorfietsroutes, schoolroutes, overige hoofd fietsroutes en recreatieve routes. Het gehele fietsnetwerk wordt aangehaakt op het regionale en provinciale fietsnetwerk en de snelfietsroute. Op gebiedsontsluitingswegen realiseren we waar mogelijk vrij liggende fietspaden. Alle wegen die zijn aangemerkt als fietsroute worden veilig vormgegeven voor fietsers. We monitoren de effecten van de maatregelen die we samen met de scholen hebben genomen om te komen tot verkeersveilige schoolomgevingen.

We treffen maatregelen op onze dijken om overlast van doorgaand gemotoriseerd verkeer tegen te gaan.

In samenwerking met Zaltbommel, 's Hertogenbosch, Gelderland en Noord-Brabant realiseren we in deze raadsperiode een snelfietsroute tussen de stations van Zaltbommel en 's Hertogenbosch.

MIRT A2

Het wordt steeds drukker op en rond de A2 tussen Deil, 's-Hertogenbosch en Vught. Dat heeft grote consequenties voor de bereikbaarheid van de regio en voor de leefbaarheid in de kernen van aanliggende gemeenten, waaronder die van Maasdriel. Met alleen verbreden van de weg worden de problemen niet opgelost. Inzet van Maasdriel is om in een bestuurlijke overeenkomst (BOK) met de regio, de provincies Gelderland en Noord-Brabant en het Rijk duurzame afspraken te maken over een samenhangend pakket van maatregelen voor de A2. We streven ernaar dat daarin meekoppelkansen voor het onderliggend wegennet, onze bedrijventerreinen en de leefbaarheid van de aangrenzende dorpen ruimhartig worden meegenomen.

Veren

De veren over de Maas maken een belangrijk onderdeel uit van de mobiliteit in Rivierenland. Voor Maasdriel is met name het veerpont Alem – Maren Kessel van groot belang. Deze verbindingen werden in belangrijke mate gefinancierd uit het Gelders Verenfonds. Inmiddels heeft de provincie Gelderland besloten om ingaande 2024 te stoppen met het Verenfonds. In overleg met de andere oevergemeenten en betrokken partners

formuleren we in 2023 een visie op de betekenis van de veerdiensten voor recreatie, toerisme en mobiliteit in de Bommelerwaard en wat dat betekent voor de oevergemeenten om verbindingen in stand te houden.

Duurzaam Veilig principes

Wij richten onze wegen in conform de Duurzaam Veilig principes. Hierbij ligt de focus op de 30 km/u zones en de zogenaamde ‘grijze wegen’ in het buitengebied waar de snelheid wordt verlaagd naar 60 km/u. Zo werkt de gemeente Maasdriel vanuit het Gemeentelijk Verkeers- en Vervoerplan (GVVP) aan een uniforme basiskwaliteit van het verkeer- en vervoerssysteem. Voor een aantal kernen is dit al gerealiseerd. Voor de overige kernen wordt in 2022 een uitvoeringsplan met financieringsvoorstel aan de raad voorgelegd.

Programma Hoogfrequent Spoor (PHS)

Om meer goederen over het spoor te vervoeren van Rotterdam naar Duitsland wordt bij Meteren een nieuwe aftakking gemaakt van de Betuweroute. Hierdoor rijden de goederentreinen straks door de Bommelerwaard. De gemeenten 's-Hertogenbosch, Maasdriel, Zaltbommel en West Betuwe zijn samen met de provincies Noord-Brabant en Gelderland een lobby gestart om maatregelen te treffen aan het spoor. Deze maatregelen moeten ertoe leiden dat de overlast van het spoor (trillingen en geluid) en risico's voor externe veiligheid door het extra goederenvervoer niet toeneemt.

De Hedelse brug is een grote geluidsbron voor veel huishoudens in Hedel en de Maaspoort. Samen met de gemeente 's-Hertogenbosch en ProRail bezien we hoe we deze overlast kunnen verminderen.

8. Economie / ondernemers

Bedrijventerreinen

Bedrijventerrein De Kampen-Noord in Hedel is volledig uitgegeven en verder is er op dit moment geen bedrijfsgrond beschikbaar in Maasdriel. In februari 2022 heeft de raad de gebiedsvisie Poort van Maasdriel vastgesteld. Hiermee heeft de raad de mogelijkheid gecreëerd voor een nieuw lokaal bedrijventerrein van 5-10 hectare in het gebied tussen de Oude Rijksweg en de spoorlijn. In het gebied tussen de A2 en de spoorlijn willen we een nieuw regionaal bedrijventerrein mogelijk maken van 5-10 hectare.

In het Regionaal Programma Werklocaties (RPW) zijn regionale afspraken gemaakt over o.a. het ontwikkelen van bedrijventerreinen en het revitaliseren en klimaatrobuust inrichten van bestaande terreinen. Op dit moment is er in de regio nauwelijks meer bedrijfsgrond beschikbaar en is de vraag groot. In 2022 wordt het RPW geactualiseerd en in 2024 herijkt. We onderzoeken de toekomstige mogelijkheden voor bedrijventerreinen na de ontwikkeling van de Poort van Maasdriel.

Samenwerking

We faciliteren initiatieven van ondernemers om meer samenwerking van de grond te krijgen. Zo willen we bijvoorbeeld bedrijven op bedrijventerreinen stimuleren samen op te trekken bij belangrijke ontwikkelingen zoals de collectieve aanschaf van energie, investeren in zonnedaken of het gezamenlijk aanbesteden van glasvezel.

Duurzame keuzes

We ondersteunen ondernemers bij het maken van duurzame keuzes. Vergunningstrajecten voor alternatieve energievoorzieningen kunnen het ondernemers moeilijk maken en extra kosten met zich meebrengen. In samenwerking tussen

gemeente, regio, de ODR en bedrijven willen we deze obstakels gezamenlijk op lossen. We proberen drempels bij vergunningverleningstrajecten waar mogelijk weg te nemen.

Daarbij onderzoeken we de mogelijkheden die de Omgevingswet gaat bieden om verduurzaming van utiliteitsgebouwen, dwingender te bevorderen. We denken hierbij aan de mogelijkheden om te verplichten dat nieuwe (grote) daken van utiliteitsgebouwen voorzien worden van duurzaamheidsmaatregelen als zonnepanelen, groene daken of een combinatie daarvan. Dit om te voorkomen dat er nog grote daken bijkomen, die niet stevig genoeg zijn om zonnepanelen op aan te brengen.

Vestigingsklimaat

We bouwen aan een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor ondernemers. Dat doen we onder andere door in de komende raadsperiode tenminste één bestaand bedrijventerrein voor hoogwaardige bedrijvigheid toekomstbestendig te maken en te houden. Door ontwikkeling van nieuwe werklocaties bieden we ruimte aan initiatiefnemers om meer banen, een prettig woon- en leefklimaat en economische ontwikkeling te realiseren. Daarbij houden we rekening met toekomstbestendigheid in het kader van energie, duurzaamheid, klimaatstress, biodiversiteit, intensivering van het ruimtegebruik (meervoudig), etc.

9. Onderwijs, kinderopvang en laaggeletterdheid

Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP)

Het IHP geeft aan hoe de gemeente omgaat met investeringen in gebouwen voor onderwijs om een duurzame en gezonde onderwijsomgeving voort te kunnen zetten. Actuele ontwikkelingen vragen om herijking van de bestaande afspraken. Aangescherpte duurzaamheidseisen, lokaal beleid en het wetswijzigingsvoorstel van de Vereniging Nederlandse gemeenten (VNG) maken het noodzakelijk om het meerjarenperspectief voor alle schoolgebouwen aan te passen en hierover nieuwe afspraken te maken. In 2022 actualiseren wij daarom samen met Zaltbommel het IHP, met een looptijd van 4 jaar en een doorkijkje van 12 jaar. Grootschalige ontwikkelingen op het gebied van onderwijshuisvesting worden naar verwachting actueel bij het volgende IHP vanaf 2026 en maken daarom nog geen onderdeel uit van het nu in te zetten proces.

Taalonderwijs statushouders

Met de nieuwe Inburgeringswet zijn statushouders niet langer zelf verantwoordelijk voor het inkopen van taallessen. In het nieuwe stelsel is de gemeente verantwoordelijk om een geschikte aanbieder van taallessen te contracteren. We hebben daarvoor samen met de acht gemeenten in Rivierenland ROC Rivor gecontracteerd.

Laaggeletterdheid

13% van de inwoners van Maasdriel komen door te lage taal-, reken- of digitale vaardigheid niet goed mee in de maatschappij. Samen met onze partners van het Taalhuis (bibliotheek,

Welzijn Bommelerwaard, Stichting Kompas, Stichting Lezen en Schrijven, ROC) en partners buiten het Taalhuis werken we aan het doorbreken van de negatieve spiraal van laaggeletterdheid, het vinden en toe leiden van laaggeletterden naar taallessen en het toegankelijk maken van informatie. De raad stelt daarvoor in 2022 een plan vast.

Lokaal Educatieve Agenda (LEA)

Samen met de partners uit onderwijs en kinderopvang onderzoeken we de thema's die een plaats gaan krijgen in de nieuwe LEA. Bestaande beleidsplannen als convenant voor- en vroegschoolse educatie (VVE) en het kwaliteitskader VVE nemen we daarin mee. We blijven ons onverminderd inzetten voor een goede spreiding van VVE plekken over de hele gemeente. In de LEA spreken we af hoe we onderwijsachterstanden bestrijden en integratie bevorderen. De LEA wordt in 2022 door de raad vastgesteld.

10. Maatschappelijk vastgoed en sportaccommodaties

Sportaccommodatiebeleid

In 2021 heeft de raad een nieuw maatschappelijk vastgoedbeleid vastgesteld en de Beleidsnota Sport Maasdriel 2021 - 2024. Mede op basis van de daarin vastgelegde uitgangspunten voeren we in 2022/2023 een raadsdiscussie om de kaders voor het nieuwe sportaccommodatiebeleid te formuleren. De gewenste verbreding van het sportaanbod vraagt fundamentele keuzes van de raad over de bekostiging daarvan. Als er bij toekomstige ontwikkelingen mogelijkheden zijn om diverse sportfuncties samen te brengen op één accommodatie (locatie), dan wordt hierop ingezet. Door het streven naar multifunctionaliteit wordt de bezetting van sportaccommodaties geoptimaliseerd.

Dorpshuizen - dorpshuisfuncties

Eenzelfde fundamentele discussie wordt gevoerd over dorpshuizen c.q. dorpshuisfuncties. Welke doelstellingen willen we met dorpshuizen realiseren (ontmoeting, gezondheid, interactie, ontwikkeling, tegengaan van eenzaamheid, enz.)? Is een fysiek pand daarvoor het meest geschikt? Kunnen we functies centreren / combineren? Wat hebben we daar financieel voor over?

MFC De Kreek

De raad steunt de verkoop van MFC De Kreek aan Europarcs uiterlijk in 2023, mits Europarcs garandeert dat de komende 20 jaar het (nieuw te bouwen) zwembad veilig wordt opengehouden, en zwembad en het uitoefenen van sport door de sportclubs en de scholen is gegarandeerd en Europarcs ook overigens akkoord gaat met de daarvoor door de raad geformuleerde kaders.

Garantstellingen

Maasdriel gaat zeer terughoudend om met het verstrekken van garantstellingen aan vereni-

gingen en maatschappelijke partners. In deze raadsperiode onderzoeken we de mogelijkheden voor een ruimhartiger beleid op dit punt in gevallen waarin dat wezenlijk bijdraagt aan de realisaties van onze doelstellingen, bijvoorbeeld in geval van samenwerking van clubs om accommodaties samen te brengen en/of om multifunctionaliteit te bevorderen.

Gemeentekantoor

De nieuwe visie op werken (werken waar je nodig bent), ontwikkelingen rondom het sociaal domein (dichter bij de mensen), de samenwerking in de Bommelerwaard op het gebied van de bedrijfsvoering (de BVEB) en natuurlijk de enorme boost die corona gaf aan plaats- en tijdonafhankelijk werken, noodzaken tot een nieuwe visie op de huisvesting van de gemeente. We pakken dit in 2022 op.

Verduurzaming gemeentelijk vastgoed

Voor het gemeentelijk vastgoed zijn verduurzamingsmaatregelen opgenomen in het meerjaren-onderhoudsprogramma. Die maatregelen worden toegepast. Het gemeentekantoor is nu niet meegenomen in dat programma. Aanvullend zal ook voor het gemeentekantoor een verduurzamingsplan worden opgesteld en uitgevoerd.

11. Recreatie en toerisme

Visie op recreatie en toerisme

Maasdriel heeft een unieke uitgangspunt op het gebied van recreatie en toerisme. We willen dat aanbod verder vergroten en uitbreiden. Dit doen we door ondernemers zo goed mogelijk te steunen. We zijn een gemeente die denkt in mogelijkheden. We doen dat als Bommelerwaard, samen met onze partners in Zaltbommel, West Maas en Waal, 's-Hertogenbosch, Oss en Heusden.

De huidige visie op recreatie en toerisme 2018-2022 wordt in 2023 geactualiseerd. De doorontwikkeling van de recreatieve en toeristische mogelijkheden van de Maas en het op nóg hoger niveau tillen van de verblijfsrecreatie hebben daarbij onze prioriteit.

Wij zullen gezamenlijk met onze ondernemers optrekken om deze kwaliteitsimpuls te realiseren. Daar waar toeristisch recreatieve ontwikkelingen aantoonbaar bijdragen aan de leefbaarheid van onze dorpen kan de initiatiefnemer rekenen op een gemeente die actief faciliteert. Bijvoorbeeld in het kader van ruimtelijke procedures of de inzet van gemeentelijke inkomsten uit recreatie en toerisme voor aanpalende investeringen die het initiatief kunnen versterken.

Met de kaders uit het Masterplan Maas benutten we de kwaliteiten van de Maas als uitgangspunt voor ruimtelijk-economische ontwikkelingen, met name op het gebied van recreatie en toerisme.

Waterrecreatie

Maasdriel is dé regionale hotspot voor waterrecreatie en watersport. We zijn trots op de Zandmeren en willen dit gebied samen met de ondernemers blijven verbeteren. In 2022 / 2023

stellen we daar een uitvoeringsprogramma voor vast waarin de uitvoeringsrol van de gemeente en de rol en bijdragen vanuit ondernemers worden vastgelegd.

We houden het huidige onderhoudsniveau van Strandbad Well op peil. We onderzoeken of en op welke wijze we de recreatieve mogelijkheden van Strandbad Well kunnen vergroten en verbeteren.

Agro-toerisme

Ook boerenbedrijven die willen uitbreiden met toeristische activiteiten of overnachtingen voor toeristen verdienen steun. We stimuleren het agro-toerisme met een gezonde balans tussen natuur, land- en tuinbouw en recreatie. We richten ons daarbij niet op massarecreatie maar op meer kleinschalige activiteiten.

Zuiderwaterlinie

Maasdriel is in 2022 lid geworden van de Zuiderwaterlinie. We werken nauw samen met 's-Hertogenbosch en Heusden om onze cultuurhistorische achtergrond toeristisch te ontsluiten. Onze aandacht richt zich in het bijzonder op het verbeteren van de toeristische beleving van Fort Sint-Andries en ons gebied tussen de Maas en de Waal.

Inkomsten uit recreatie en toerisme

We zien erop toe dat alle recreatieondernemers daadwerkelijk verblijfsbelasting afdragen en betalen voor het gebruik van de openbare ruimte. Een deel van die inkomsten investeren we opnieuw in recreatie en toerisme. We onderzoeken hoe we de individuele dorpskernen mede kunnen laten profiteren van de baten uit recreatie en toerisme om bewonersinitiatieven mede mogelijk te maken.

Revitalisering campings

Nu de herontwikkeling van Camping Maaszicht in een afrondende fase komt, wordt de revitalisering van camping Heerewaarden in 2022 verder aangepakt. We zien actief toe op de nakoming van afspraken over het beëindigen van permanente bewoning en het terugbrengen van het recreatieve karakter. Dat zal leiden tot een aanzienlijke kwaliteitsimpuls voor de camping en voor het dorp Heerewaarden in het kader van leefbaarheid en verkeersafwikkeling.

Culturele evenementen en tradities

Maasdriel kent allerlei culturele evenementen en tradities, zoals de Drielse kermis en de Paardenmarkt in Hedel, het carnaval in de dorpen, activiteiten van de Oranjeverenigingen en de ontvangst van Sint-Nicolaas die door de inzet van vrijwilligers een divers en levendig cultuuraanbod opleveren. Gemeente Maasdriel is niet de initiator of organisator van dit soort evenementen maar we faciliteren daar waar mogelijk.

Sport

Sporten en bewegen is gezond, leuk en belangrijk om andere mensen te ontmoeten. Op basis van de vastgestelde nota Sport en Bewegen Maasdriel 2021-2024 zetten we ons in de komende periode ervoor in dat alle inwoners van Maasdriel meer gaan sporten en bewegen en dat de motorische ontwikkeling bij kinderen van 0 t/m 12 jaar wordt verbeterd. We gaan daarvoor het sporten en bewegen voor iedereen aantrekkelijk en toegankelijk maken. We doen dat samen met sportverenigingen, sportaanbieders, buurtsportcoaches en de zorgverzekeraars. Ons sportaccommodatiebeleid wordt zodanig ingericht dat het maximaal bijdraagt aan de doelstellingen als geformuleerd in het sportbeleid.

De gemeente brengt jaarlijks het boekje Sjors-Sportief en SjorsCreatief uit om de toegang tot sport (en cultuur) voor ieder kind mogelijk te maken. Binnen het minimabeleid is er ruimte om ook kinderen uit gezinnen met een laag inkomen, deel te laten nemen.

12. Kunst en cultuur

Kunst en cultuur geven kleur aan het leven van alledag. Onze ambitie is kunst en cultuur bij te laten dragen aan een prettige omgeving om in te wonen, werken en recreëren, bij te dragen aan onze lokale economie, bij te dragen aan de vorming van inwoners en bij te dragen aan het welzijn en de gezondheid van inwoners. In samenwerking met partners binnen en buiten de cultuursector bouwen we verder aan een divers en aantrekkelijk cultuuraanbod. De gemeente heeft hierbij een stimulerende, faciliterende en verbindende rol.

Cultuurhistorie is een belangrijke drager en aanjager voor recreatie en toerisme zoals bijvoorbeeld bij de Zuiderwaterlinie. Maasdriel heeft namelijk veel cultuur en historie. Onze cultuurhistorie is helaas nog niet altijd even zichtbaar. Als we onze (cultuur)historie nog beter zichtbaar en meer toegankelijk weten te maken, bijvoorbeeld door het plaatsen van informatieborden, verbreden we onze toeristische doelgroepen.

We bezien in deze raadsperiode mogelijkheden voor het voortzetten van het breder muziekkon-derwijs met het project 'meer muziek in de klas'.

We zoeken naar kansen om het werk van lokale kunstenaars laagdrempelig voor het voetlicht te brengen. We openen nieuwe recreatief-toeristische routes, waarin inwoners en toeristen kennis kunnen maken met werk van enkele Maasdrielse kunstenaars. Het Cultuurfestival Bommelerwaard dragen we een warm hart toe en zullen dit ook faciliteren.

Kunst in het openbaar gebied moet goed onderhouden worden. Bij het plaatsen van nieuwe kunstwerken maken we concrete afspraken over het onderhoud.

13. Leefbaarheid

Inwonersinitiatieven / kernfunctionaris

Op een groot aantal beleidsgebieden zetten we ons actief in om de leefbaarheid van kernen te behouden en/of te vergroten, zoals het beleid op het gebied van de openbare ruimte, verkeer en mobiliteit, toezicht en handhaving, recreatie en economie. De gemeente ondersteunt en faciliteert inwoners en dorpsraden waar mogelijk. Dat doen we o.a. door de inzet van de kernfunctionaris: een eerste aanspreekpunt voor dorpsraden en inwoners. De gemeente ontwikkelt zich daarmee verder in het faciliteren, begeleiden en ondersteunen van initiatieven vanuit de samenleving. De subsidieregeling voor inwonersinitiatieven laten we in stand. In 2022 besluit de raad over het uitvoeringsprogramma kerngericht werken.

Dorpsraden

In de afgelopen jaren zijn in bijna elke kern dorpsraden actief geworden. Daar zijn we erg blij mee. In de komende periode gaan we in gesprek met de dorpsraden om hun rol in de diverse kernen verder te verdiepen.

Pilot kernwethouders

Als gevolg van corona hebben we nog onvolgende ervaring opgedaan met het principe van Kernwethouders. We verlengen daarom de pilotperiode met de looptijd van de uitvoeringsagenda kerngericht werken (twee jaar) en evalueren daarna de pilot om te kunnen beoordelen wat dit instrument toevoegt voor onze inwoners of dorpsraden.

Aanpassing subsidiebeleid

De rekenkamercommissie deed in 2021 onderzoek naar het subsidiebeleid van de gemeente. Mede op basis daarvan wordt de Algemene Subsidieverordening in 2023 aangepast in lijn

met de aanbevelingen van de rekenkamercommissie.

Gratis VOG

Vrijwilligers en verenigingen in het algemeen zijn onmisbaar voor de leefbaarheid van onze dorpen. Vrijwilligers moeten vaak een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) overleggen voor hun vrijwilligerswerkzaamheden. We ondersteunen verenigingen om in aanmerking te komen voor de Regeling Gratis VOG door informatie te verstrekken over deze regeling en onderzoeken of voor vrijwilligers die niet onder deze regeling vallen de kosten van een VOG kunnen worden vergoed.

Kernvisies en kernplannen

In 2022 werken we kernvisies uit voor de kernen Ammerzoden, Hedel en Kerkdriel ter vaststelling door de raad in 2023. Deze drie kernen vervullen een centrumfunctie voor de omliggende kleinere kernen en zijn daarom belangrijk voor de leefbaarheid en toegankelijkheid van de voorzieningen in al onze dorpen. Het behouden van kwaliteit én de behoefte van de lokale gemeenschappen vormen een belangrijk uitgangspunt voor deze visies. De kernvisies bevatten daarom niet alleen een visie op de ruimtelijke en fysieke ontwikkeling van de kernen, maar tevens een visie op de sociale en maatschappelijke kant.

In de andere kernen gaan we samen met de dorpsraden, inwoners en overige partners aan de slag met kernplannen. De positieve ontwikkelingen die we de afgelopen vier jaar in de kernen hebben ingezet trekken we door.

14. Zorg en Welzijn

Transformatie sociaal domein

Er wordt hard gewerkt aan de transformatie van het sociaal domein. Een zichtbaar deel van de transformatie is de opening van twee zorg-adviespleinen in de zomer van 2022. Daar kunnen onze inwoners informatie halen, vragen stellen, antwoorden krijgen of afspraken maken in een ontspannen sfeer. Daarvoor werken het gebiedsteam en inkomensondersteuning samen met de welzijnspartners. De welzijnsbenadering staat voorop. Met onze nieuwe, outreachende manier van werken willen we veel meer inzetten op advies, training en preventieve voorzieningen. Hiermee willen we voorkomen dat kleine kwesties uitgroeien tot problemen waarvoor individuele zorg nodig is. Dat doen we ook door nauwere samenwerking met het onderwijs en met de huisartspraktijken en apotheken. Door gezamenlijk signalen vroegtijdig te herkennen en daarop in te spelen worden inwoners eerder en beter geholpen. Natuurlijk blijft de individuele zorg beschikbaar voor iedereen die dat nodig heeft. De transformatie van het sociaal domein is pas gerealiseerd als de nieuwe werkwijze goed is geïmplementeerd. De voorwaarde daarvoor is dat er voldoende bezetting is, enerzijds bij de gemeentelijke dienstverleners en anderzijds bij de welzijnsorganisaties die met hun vrijwilligers een cruciale rol spelen. De komende jaren staan in het teken van het doorvoeren van de nieuwe werkwijze en vinger aan de pols houden door regelmatig met inwoners in gesprek te gaan over de opbrengst van de transformatie.

Adviesraden

We vinden het belangrijk om het sociaal beleid af te stemmen met onze inwoners en vertegenwoordigers van organisaties. Dat doen we o.a. met de cliëntenraad Bommelerwaard en de Participatieraad Maasdriel. Ook de komende

raadsperiode zullen we gebruik maken van hun adviezen.

Pilot praktijkondersteuners

Met de inzet van praktijkondersteuners geestelijke gezondheidszorg Jeugd (POH-GGZ Jeugd) bij de huisartsen bieden we jeugdigen met GGZ-problematiek sneller en laagdrempelig hulp. De huisarts hoeft hierdoor minder vaak door te verwijzen naar specialistische zorg. Dat heeft geleid tot een daling van circa 50% in verwijzingen van de betrokken huisartsen naar specialistische zorg. We willen deze succesvolle pilot ook na 2023 verder uitrollen en het aantal deelnemende huisartspraktijken verder uitbreiden. Mede op basis van de evaluatie van de pilot besluit de raad over de benodigde financiering hiervan in relatie tot de te verwachten daling van de kosten van specialistische zorg. We onderzoeken hoe we de verbinding tussen de huisartsenpraktijken en het gebiedsteam kunnen optimaliseren, bijvoorbeeld door iemand van het gebiedsteam wekelijks aan te laten sluiten bij de huisartsenpraktijken.

Eenzaamheid

Eenzaamheid is een dreigende crisis die we moeten aanpakken. In de Bommelerwaard zijn veel ontmoetingsactiviteiten die eenzaamheid verlichten. Dat doen we voor alle leeftijden, van jong tot oud. De welzijnsorganisaties zetten in op meer inclusieve dagactiviteiten en meer laagdrempelige ontmoeting en dragen zo bij aan het voorkomen en verlichten van eenzaamheid. Deze preventieve interventiemaatregelen zorgen voor het tegengaan van (beginnende) eenzaamheid en het beter zichtbaar maken van wat nodig is.

We starten in 2022 regionaal met de methode 'Join Us'. Dat is een methode om eenzaamheid onder jongeren tussen 12-25 jaar terug te dringen door jongeren samen te brengen en hen te helpen op een krachtige en positieve manier sociaal redzaam te worden. De Toekomstcoaches worden getraind om te werken volgens deze methodiek.

Mantelzorg

Veel mensen zorgen voor een partner, een kind of een ander familielid of naaste. Mantelzorgers zijn belangrijke mensen waar de omgeving op rekt. Zij zijn daarmee ook belangrijk voor ons als gemeente. Ons beleid is gericht op de vier V's:

1. Vinden (van mantelzorgers),
2. Versterken (regie en positie van mantelzorgers),
3. Verlichten (van mantelzorgers, door een ondersteuningsaanbod) en
4. Verbinden (van mantelzorgers en professionals).

In samenwerking met Welzijn Bommelerwaard brengen we de behoeften van mantelzorgers en het beschikbare aanbod (in de Bommelerwaard) in kaart en onderzoeken waar kansen liggen voor het beter bereiken van de mantelzorgers en het uitbreiden van de beschikbare diensten en ondersteuning aan mantelzorgers.

Daar waar enigszins mogelijk werken we mee aan het realiseren van mantelzorgwoningen of het inrichten van mantelzorgruimte in bestaande woningen.

Beschermd wonen en maatschappelijke opvang

Naar verwachting besluit het Rijk in 2025 of de taak Maatschappelijke Opvang door alle ge-

meenten moet worden opgepakt en niet alleen door de centrumgemeenten. Vanaf 2023 wordt beschermd wonen wel een gemeentelijke taak i.p.v. een taak voor de centrumgemeente. Een en ander met een vorm van verplichte samenwerking. In de regio Meierij en Bommelerwaard hebben we in die lijn een Regioplan Doorcentraliseren Beschermd Wonen afgesproken. Daarbij hoort een uitvoeringsprogramma waarin staat dat elke gemeente in de regio Meierij en Bommelerwaard een lokaal en integraal aanbod van voorzieningen ontwikkelt dat toegankelijk is voor de doelgroepen beschermd wonen en maatschappelijke opvang. We gaan met deze opgave samen met de woningcorporaties aan de slag. Dit wordt opgenomen in de prestatieafspraken.

15. Werk en inkomen

Minimabeleid

In de Bommelerwaard zetten we ons, samen met andere organisaties, al jarenlang in om armoede tegen te gaan. Maasdriel en Zaltbommel werken hierin samen in een Centrumregeling waarin Maasdriel de uitvoerende werkzaamheden voor haar rekening neemt. We focussen niet op beperkingen, maar op kansen en mogelijkheden van onze inwoners.

Schulden

We treden preventief op bij dreigende schulden en werken daarin samen met onze ketenpartners. We faciliteren mensen met problematische schulden dusdanig dat zij duurzaam zelfredzaam worden. Op die manier voorkomen we dat we veel duurdere en ingrijpender instrumenten als bewindvoering en curatele moeten inzetten. We zoeken creatieve manieren van schuldsanering.

Ondersteunen bij aanvragen regelingen

Vanaf 2022 gaan we jaarlijks een moment inrichten waarop we met onze cliënten bepalen welke inkomensondersteunende regelingen voor hen van toepassing zijn en waarbij we hen helpen bij het indienen van aanvragen. Ons uitgangspunt is om de administratieve lasten van aanvragen voor onze inwoners zo beperkt mogelijk te houden.

Maatschappelijke participatie

We continueren de bijdrageregeling maatschappelijke participatie. Zo zorgen we ervoor dat gezinnen met een lager inkomen, en met name ook jongeren, mee kunnen doen aan culturele, sociale en sportieve activiteiten. Zoals bijvoorbeeld het lidmaatschap van sportverenigingen en verenigingen voor

amateurkunstbeoefening. We informeren onze inwoners actief over de mogelijkheden van deze regeling.

Toeleiding naar arbeidsmarkt

Werkzaam voert namens Maasdriel de Participatiewet uit voor mensen uit klantgroep 1-3 en het inkomensdeel voor al onze cliënten. De activering van cliënten met een grote afstand tot de arbeidsmarkt is een taak van onze eigen gemeente. We willen in 2022 in overleg gaan met Werkzaam wat zij voor ons op dit punt kunnen betekenen.

Bijstand

Het aantal personen dat leeft van een bijstandsuitkering is bij aanvang van deze raadsperiode historisch laag. Verwachting is dat als gevolg van diverse externe factoren een toename van het beroep op de bijstand zal plaatsvinden. Onze doelstelling is deze mensen zo snel mogelijk te laten uitstromen door het vinden van werk.

16. Jongeren

Toekomstcoaches, Buurtsportcoaches en jongerenwerk

In alle gemeenten in Rivierenland zijn zogenoemde 'Toekomstcoaches' aangesteld. De Toekomstcoach in Maasdriel is gelieerd aan Connect2Jeugd en ook werkzaam in het Jongerenwerk. De Toekomstcoach werkt preventief en probeert zo vroeg mogelijk in beeld te zijn en zet in op het versterken van de eigen kracht van de jongere. De toekomstcoach boekt mooie resultaten bij de hangjeugd. De regionale financiering stopt in 2022. We willen de toekomstcoach structureel in blijven zetten en gaan in 2022 hierover met de raad in gesprek.

Jeugdgemeenteraad

In 2020 zijn we samen met ProDemos gestart met een pilot Jeugdgemeenteraad. In 2021 konden we daar geen vervolg aan geven in verband met corona. ProDemos stopt met het organiseren van Jeugdgemeenteraden. We zijn gestart met een meer structurele Jeugdgemeenteraad, ondersteund door Connect2Jeugd. We zullen eind 2023 evalueren of we daarmee willen doorgaan.

17. Ouder worden

Ouder worden als thema bij integrale beleidsvorming

Binnen afzienbare tijd is één op de vier Nederlanders 65-plus. Wat betekent dat voor onze gemeente op het gebied van gezondheid en preventie, wonen, welzijn, mobiliteit, toegankelijkheid en onze openbare ruimten? In de komende raadsperiode wordt op meerdere terreinen integraal beleid ontwikkeld waar we in het bijzonder aandacht zullen hebben voor het ouder worden. Onderwerpen als omgaan met dementie en Parkinson, ondersteuning van senioren én hun mantelzorgers, levensloopbestendige huisvesting, bouw van voldoende verpleeghuiszorg en planning van woongelegenheid in de directe nabijheid daarvan voor achterblijvende partners. De gemeenteraad bepaalt in startnotities de kaders voor het opstellen van diverse beleidsvisies. Daarbij borgen we dat integraal gekeken wordt naar de behoeften van senioren en mantelzorgers.

Woningen voor senioren

In 2021 is een nieuwe woonvisie vastgesteld en zijn nieuwe meerjarenafspraken gemaakt met de corporaties. Wij richten ons op het realiseren van woningen en woonvormen voor senioren (bijvoorbeeld een zogenaamde 'knarrenhof'), zowel in de sociale als in de particuliere sector. Enerzijds vanwege de verdere vergrijzing en anderzijds om doorstroming te bevorderen. De komende periode wordt een groot aantal woningen voor senioren opgeleverd in de diverse kernen.

18. Klimaatadaptatie en watermanagement

Het klimaat verandert, waardoor we te maken krijgen met extremere weersomstandigheden. Er valt meer neerslag, buien worden heviger, het wordt warmer, de duur en intensiteit van hittegolven nemen toe, periodes zonder neerslag worden langer, rivierstanden stijgen, grondwaterstanden dalen. Dat heeft gevolgen voor de leefbaarheid van de gemeente Maasdriel. Klimaatadaptatie is het aanpassen van de leefomgeving en ons gedrag, om beter met deze toenemende weersextremen om te kunnen gaan. We werken aan een duurzame samenwerking met stakeholders voor klimaatadaptatie.

In juli 2021 stelde de raad het plan van aanpak 'Klimaatbestendig Maasdriel' vast. In 2022 verankeren we klimaatadaptatie in het beleid en in het handelen van de gemeente Maasdriel, met als doelstelling om in 2050 Maasdriel volledig klimaatbestendig te hebben ingericht. We doen dat in nauwe samenwerking met onze regionale partners. Eind 2022 / begin 2023 stellen we de uitvoeringsagenda in de raad vast.

We realiseren een klimaatbestendige inrichting van de openbare ruimte en geven daarbij als gemeente zelf het goede voorbeeld. We continueren onze deelname aan operatie Steenbreek.

Nieuwe bouwplannen beoordelen we mede op klimaatbestendigheid.

We enthousiasmeren en faciliteren inwoners, bedrijven en organisaties om ook in de eigen ruimte aan de slag te gaan, o.a. door deelname aan het kampioenschap Tegelwippen.

Bomen zijn mooi en houden het dorp koeler bij extreem warm weer. Onderzoek toont aan dat het leidt tot een verbetering van leefbaarheid en minder pesten onder schoolgaande kinderen. We willen daarom voor elke nieuwgebore inwoner een boom planten. We onderzoeken hoe we dat praktisch kunnen uitwerken.

Vanuit het Waterplan in 2007 hebben we de opgave om waterbergingen te realiseren. Daarvan hebben we de afgelopen periode ongeveer de helft gerealiseerd. We willen de komende raadsperiode een inhaalslag maken. Waterbergingen zorgen er voor dat we beter aangepast zijn aan het "opvangen, vasthouden, afvoeren" en zo weersextremen beter kunnen opvangen.

19. Duurzaamheid en milieu

Warmtetransitie

In 2050 zullen we in Nederland geen aardgas meer gebruiken om gebouwen te verwarmen. In 2021 stelde de raad daarom de Transitievisie Warmte vast. In deze visie is beschreven welke alternatieven voor aardgas er in Maasdriel zijn en welke stappen de gemeente gaat zetten. De komende bestuursperiode zetten wij ons in om inwoners van Maasdriel bewust te maken van de kansen die er nu al liggen om je woning te verduurzamen. Daarnaast gaan we twee pilot-projecten ondersteunen om het verduurzamen van de woningen en de gebouwen te versnellen. Deze transitie raakt niet alleen woningen maar alle gebouwen in de gebouwde omgeving dus ook bedrijven, scholen, maatschappelijke organisaties en gemeentelijke gebouwen. Een beslissing van de gemeente om een wijk van het aardgas af te schakelen moet 8 jaar van tevoren bekendgemaakt worden. De warmtetransitie vraagt daarom om een strategische en integrale aanpak. Het is de verwachting dat het Rijk de komende jaren gelden beschikbaar stelt om sturing te geven aan de transitie en deze te versnellen. In 2026 moet herijking van de Transitievisie Warmte plaatsvinden.

Energietransitie

Naast regionaal samenwerken, houden we zelf de regie over hoe we in Maasdriel met energie omgaan. Prioriteit daarbij heeft het verminderen van energiegebruik waar mogelijk. Met name omdat we in de toekomst alle energie uit fossiele brandstoffen moeten vervangen voor een duurzaam alternatief. Ook wat we nu gebruiken voor het verwarmen van gebouwen en voor mobiliteit. In 2021 stelde de raad de Visie Zon en Wind Maasdriel vast. Hierin is vastgelegd, dat de opwek van energie met zonnepanelen op daken, de voorkeur geniet. Omdat we met inzetten van

alleen daken, onvoldoende energie kunnen produceren, zijn kansrijke gebieden voor zon en wind aangewezen binnen de gemeente. Binnen deze gebieden zijn nieuwe initiatieven gebonden aan spelregels, die zorgen voor het behoud en versterken van de landschappelijke kwaliteiten én meerwaarde creëren voor de omgeving. In de komende periode geven we initiatiefnemers ruimte voor uitvoering van deze visie. We zien nog veel mogelijkheden voor zonnepanelen op bestaande daken. Deze vorm van energie opwekken heeft de voorkeur boven zonnevelden op landbouwgrond.

Regionale Energie Strategie

In 2021 stelde de raad ook de Regionale Energie Strategie 1.0 (RES 1.0) vast. De Regionale Energiestrategie FruitDelta Rivierenland is een langjarig regionaal samenwerkingsproces om te komen tot een duurzame energie- en warmtevoorziening in onze regio.

In 2023 stellen we het RES 2.0 vast. We actualiseren op basis van de voortgang van de uitvoering van de afspraken uit de RES 1.0 en verbreden de scope van de RES naar opslag, innovatie en leggen verbindingen met andere thema's zoals mobiliteit, woningbouw en biodiversiteit.

Verduurzaming woningen en omgeving

We stimuleren verduurzaming van woningen en het toekomstbestendig maken van hun omgeving. Het energieloket adviseert huiseigenaren over energie besparen en het opwekken van energie rond de eigen woning en geeft tips voor het aanvragen en beoordelen van de verschillende offertes, subsidies en financieringen.

Duurzaamheidsscan

We continueren de Subsidieregeling Duurzaamheidsscan voor Maatschappelijke organisaties, waarmee verenigingen en stichtingen 75% subsidie ontvangen voor het uitvoeren van een energiescan van accommodaties in Maasdriel.

Circulaire economie / Cirtex

We ondersteunen het afvalbeleid van Avri, dat erop gericht is om zoveel mogelijk grondstoffen uit het afval te halen (VANG). Wij stimuleren en motiveren inwoners om hun afval te scheiden, zodat herbruikbare afvalsoorten niet samen met het restafval worden verbrand. Een mooi voorbeeld daarvan is de oprichting van Circulair textiel sorteercentrum Rivierenland (Cirtex), een samenwerkingsverband van Avri en Werkzaam. Cirtex draagt bij aan de circulaire economie en biedt werkgelegenheid voor veel mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

20. Landbouw, natuur, landschap en biodiversiteit

Biodiversiteit

Maasdriel is een groene gemeente en daar zijn we trots op. Natuur en biodiversiteit zijn belangrijk voor onze inwoners en recreanten. Onze ambitie is om samen met bewoners, agrariërs en partners zoals de Natuurwacht Bommelerwaard en Bee Deals te zorgen voor meer biodiversiteit en versterking van de natuur. Dit doen we onder andere door in de openbare ruimte alleen inheemse plant- en boomsoorten te planten die bijdragen aan de biodiversiteit.

In deze raadsperiode onderzoeken we waar we staan, waar we naar toe willen en wat we daarvoor nodig hebben. We ontwikkelen instrumenten om biodiversiteit als afwegingskader toe te passen in onze plannen in de fysieke leefomgeving.

In 2022 wordt de pilot ‘verbetering biodiversiteit’ afgerond. Aan de hand van de resultaten van de afgelopen 5 jaar zal in 2023 een eenvoudige rapportage worden opgesteld met de resultaten van de vegetatie en een advies voor het maaibeheer van de wegbermen buiten de bebouwde kom.

Landbouw

De agrarische sector is een belangrijke economische motor in de gemeente Maasdriel en beheerder van het buitengebied. We streven zoveel als mogelijk naar behoud van agrarische grond voor de landbouw. Agrariërs met grondgebonden activiteiten moeten mogelijkheden behouden om zich verder te ontwikkelen. Ons uitgangspunt blijft dat dit

duurzaam gebeurt met een goede balans tussen economie en ecologie.

We bieden buiten de eventuele mogelijkheden van het Plussenbeleid geen mogelijkheden voor nieuwe uitbreiding van de intensieve veehouderij (niet-grondgebonden veehouderijen), maar streven naar handhaving van de status quo. Bestaande rechten worden gerespecteerd. In voorkomende gevallen proberen we, in overleg met de betrokken ondernemer, intensieve veehouderij af te bouwen.

Plussenbeleid

De raad heeft voorafgaand aan de vaststelling van bestemmingsplan Buitengebied het Plussenbeleid vastgesteld. Dit beleidskader vormt de gemeentelijke vertaling van het provinciale Plussenbeleid, zoals dat is vastgelegd in de Verordening Ruimte. Onder het Plussenbeleid is – in combinatie met het bestemmingsplan Buitengebied - uitbreiding van stalruimte binnen bestaande rechten mogelijk mits er extra maatregelen worden genomen ter verbetering van de ruimtelijke kwaliteit op het terrein van landschappelijke inpassing, milieu en dierenwelzijn. In de komende raadsperiode werken we dit beleid samen met de sector op Bommelerwaard niveau verder uit.

VAB-beleid

We continueren het succesvolle VAB-beleid (Beleidskader hergebruik vrijgekomen Agrarische Bedrijfsbebouwing in het Buitengebied). In deze raadsperiode evalueren we het VAB-beleid, mede in relatie tot de Omgevingsvisie.

21. Omgevingswet

De Omgevingswet is in de tussentijd meerdere keren uitgesteld. De wet treedt naar verwachting op 1 januari 2023 in werking. We liggen op schema om bij de daadwerkelijk inwerkingtreding goed voorbereid met het nieuwe instrumentarium aan de slag te kunnen. Een belangrijke stap daarin is de vaststelling van de Omgevingsvisie in 2022. De concept omgevingsvisie is tot stand gekomen na een uitgebreid participatietraject. Er is sprake van een dynamisch document (omgevingsvisie 1.0) waar we in de komende jaren verder aan werken om te komen tot een omgevingsvisie 2.0.

Na de inwerkingtreding van de Omgevingswet volgt een belangrijke periode die loopt tot 2030. Dat is de overgangstermijn die geldt om over te gaan naar de nieuwe gereedschapskist van de Omgevingswet en het op een nieuwe manier leren werken. Voor deze transitieperiode stippelen wij in 2022 een “Route 2030” uit. Een belangrijk onderwerp daarin is de zogenaamde ‘bruidsschat’. Het Rijk decentraliseert een aantal bevoegdheden tot het vaststellen van regels op het gebied van milieu, geluid, geur, trillingen en bouwen. Deze landelijke regels blijven nog een tijd automatisch gelden, maar de gemeenteraad moet voor 2030 besluiten hoe hij met deze regels om wil gaan.

De nieuwe spelregels, de nieuwe gemeentelijke instrumenten voor beleid en regels en het digitale stelsel van de Omgevingswet bieden kansen. Voor de aanpak van maatschappelijke opgaven in de leefomgeving, zoals de woningbouwopgave of de energietransitie. Voor de versnelling en verbetering van besluitvorming over de leefomgeving. Voor de verbetering van onze dienstverlening voor onze inwoners en ondernemers. Om die kansen goed te benutten moeten we anders

gaan werken. Integraler, slimmer, digitaler en vroegtijdig samenwerken met inwoners, ondernemers en andere partners. Participatie speelt daarin een belangrijke rol.

22. Wonen en gebiedsontwikkeling

Woningbouwopgave

Er is sprake van een groot tekort aan woningen. Onze opgave is om de komende tien jaar 1.250 nieuwe woningen te bouwen. Onze inspanningen zijn erop gericht de komende vijf jaar al circa 140 woningen per jaar (700 woningen in totaal) te realiseren.

Woonvisie

In 2021 heeft de raad de Woonvisie Bommelerwaard 2021-2025 vastgesteld en zijn er nieuwe meerjarenafspraken gemaakt met de woningbouwcorporaties. We voeren deze uit en toetsen ontwikkelingen aan deze visie. We evalueren de woonvisie medio 2023. In 2025 besluit de raad over een actualisatie van de woonvisie.

Nieuwe woningen en woonwijken bouwen we duurzaam, energieneutraal en de omgeving richten we klimaatbestendig in.

Om ook de beschikbare woningvoorraad optimaal te gebruiken vragen we het college beleidskaders op te stellen t.b.v. woningsplitsing, functiewijziging, mantelzorg en afhankelijke woningen.

Om betaalbare woningen beschikbaar te houden voor de in de Woonvisie aangewezen doelgroepen maken we adequaat gebruik van onze instrumenten zoals de zelfbewoningsplicht, het anti-speculatiebeding en bouwen naar behoefte. Inbreiding versus uitbreiding

We voeren in de raad een fundamentele discussie over de afweging inbreiding versus uitbreiding. Vanuit het oogpunt van zorgvuldig ruimtegebruik, waarbij ook wordt gekeken naar de impact van ontwikkelingen op vooral de beschikbare landbouwgrond, wordt niet per definitie

gekozen voor uitbreiding. Maar in de bestaande situatie zijn nauwelijks inbreidingslocaties voorhanden. Deze kunnen gecreëerd worden door bijvoorbeeld samenwerking op sportaccommodaties en onderwijshuisvesting waarbij vrijkomende locaties herontwikkeld kunnen worden. In deze raadsperiode onderzoeken we de locaties die hiervoor mogelijk in aanmerking komen en onderzoeken we potentiële uitbreidingslocaties. Potentiële inbreidingslocaties willen we slim benutten, door bij de woningbouwontwikkeling aspecten mee te nemen als levensloopbestendig wonen, afstand tot de voorzieningen (pantoffelzone) en vraag vanuit de gemeenschap (bouwen naar behoefte). Bij inbreidingsmogelijkheden denken we ook aan herontwikkeling van ontmantelde agrarische bedrijven in de dorpskernen, zoals oude boerderijen en champignonkwekerijen en een enkele kas.

Actieve grondpolitiek

Actieve grondpolitiek is een instrument dat kansen biedt maar risico's kent. We benutten de mogelijkheden van actieve grondpolitiek alleen als dat kansrijk is voor de ontwikkeling. We pakken de regie bij het kaders stellen voor ontwikkelaars en gaan hierin verder wanneer nodig. De huidige Nota grondbeleid en de Nota fonds bovenwijkse voorzieningen zijn in respectievelijk 2009 en 2010 vastgesteld. We streven er naar beide nota's eind 2022 aan de raad voor te leggen met inachtneming van de uitgangspunten van dit bestuursakkoord.

23. Majeure projecten

Grote, uitdagende projecten die voor de gemeente van zeer groot belang zijn (Masterplan Maas, Zuidelijke Ontsluitingsroute, verplaatsing zandbedrijven, havenontwikkeling (zandoverslaghaven) en gebiedsontwikkeling Alem) verdienen een integrale aanpak, focus en centrale aansturing, zowel ambtelijk als bestuurlijk. Daarom kiezen we er voor deze projecten te beleggen bij één bestuurlijke trekker.

Het door de raad vastgestelde Masterplan Maas omvat een richtinggevende koers, waarbij wordt ingezet op het benutten van de ligging aan de Maas. Het aantrekkelijk maken van rivierfronten, het versterken van de toeristisch recreatieve functie van St. Andries, de aanleg van nieuwe riviernatuur bij St. Andries en de Piekenwaard, alsmede het toeristisch-recreatief verbinden van de cultuurhistorische elementen zijn in het Masterplan Maas als belangrijke onderdelen benoemd.

De resultaten van het MIRT-onderzoek worden in het najaar van 2022 aan de gemeenteraad voorgelegd. Op basis van dit onderzoek kan worden beoordeeld of deze gebiedsontwikkeling realiseerbaar en financieerbaar is en of er voldoende draagvlak in de omgeving is.

In het Masterplan Maas heeft de raad de ontwikkeling en opwaardering van de Zandmeren benoemd onder de noemer versterken rivierfronten: 'Omgeving Steigerboom, verplaatsen van zandoverslagbedrijven en het ontwikkelen van dit gebied voor recreatie en woningbouw'.

De gemeente en Niba NV werken samen aan een integraal plan van aanpak, en aan voorlopige deelaspecten voor de nieuwe haven in Hedel en de woningbouwontwikkeling in combinatie

met rivierverruiming en zandwinning aan de Zandmeren.

Bedoeling is dat de beoogde nieuwe haven ook ruimte biedt voor een zandoverslagbedrijf uit Hedel. Bij verplaatsing kan ook een rivierfront Hedel worden ontwikkeld in combinatie met verbetering van de jachthaven.

Ook het project Zuidelijke Ontsluitingsroute (zie de paragraaf 'Mobiliteit - verkeer en vervoer') wordt als majeur project ondergebracht bij één bestuurlijke trekker.

Gebiedstransformatie De Woerd Hedel

Op de locatie De Woerd in Hedel ontwikkelen we woningbouw met bijbehorende infrastructuur. Onderdeel van het plan is het verplaatsen en samenbrengen van de basisscholen De Lisper-tuut, De Pollenhof & De Zaaier, kinderopvang, buitenschoolse opvang, gymzaal, Dorpshuis Gelre's End en mogelijk een huisartsenpost in één gebouw op de locatie De Woerd.

24. Financiën

Gezonde gemeentefinanciën scheppen de kaders en basis voor weloverwogen beleidsmatige en politieke keuzes. Belastinggeld wordt opgebracht door onze ondernemers en inwoners en daar gaan wij verstandig mee om. De uitgaven en de inkomsten zijn met elkaar in evenwicht. Wij staan er voor dat structurele uitgaven worden gedekt met structurele inkomsten. Incidentele inkomsten worden niet gebruikt voor structurele uitgaven. We staan voor het zo laag mogelijk houden van de woonlasten en realistische, kostendekkende tarieven voor leges en vergunningen.

Verslechtering financiële positie

De afschuwelijke oorlog van Rusland in Oekraïne veroorzaakt enorm leed voor de Oekraïense bevolking. Ook in Nederland, en op lokaal niveau in de gemeente, zullen we de gevolgen van deze tragedie ondervinden. Ook al is dat natuurlijk onvergelijkbaar met wat het Oekraïense volk overkomt.

De economische groei in Nederland daalt en de inflatie loopt nog verder op. Werkeloosheid neemt toe en meer mensen zullen een beroep moeten doen op bijstand van de gemeente. Door oplopende prijzen van grondstoffen en materialen zal ook de uitvoering van gemeentelijke taken duurder worden. Dat alles leidt naar verwachting tot een verslechtering van onze financiële positie. In dat kader is van belang dat met de uitvoering van een aantal grote projecten veel geld gemoeid is, zoals het IHP en de ZOR. Procentueel kleine afwijkingen van begrote middelen voor de uitvoering hebben bij die projecten enorme financiële consequenties. Het risicomanagement bij die projecten moet daarom op orde zijn.

Risicomanagement

We starten in 2023 met de organisatiebrede implementatie van risicomanagement. Afgelopen periode hebben we ons gericht op het vergroten van risicobewustzijn en het creëren van een juiste balans tussen risico's nemen en risico's beheersen. De komende periode onderzoeken we hoe we risicomanagement effectief kunnen inbedden in processen en systemen, zodat op heldere wijze prioriteiten gesteld kunnen worden en verrassingen achteraf aanzienlijk worden verminderd.

Kostendekkendheid van leges

Ons uitgangspunt is kostendekkendheid van de leges, waarbij we alle toerekenbare kosten doorberekenen. Op deze manier betaalt de aanvrager alle kosten die samenhangen met de dienstverlening, en komen deze kosten niet ten laste van onze algemene middelen. Wij hanteren hierbij het principe 'de vervuiler betaalt'. Momenteel is de kostendekkendheid van de leges 70%. In 2022 / 2023 onderzoeken we de mogelijkheden om te komen tot volledige kostendekkendheid, zonder dat dit voor bepaalde diensten leidt tot onevenredige legeshoogte.

Financiering sociaal domein

T.a.v. de bekostiging van het sociaal domein is grotendeels sprake van een open einde regeling. Dat betekent dat de gemeente ook bij (dreigende) overschrijding van de budgetten verplicht is om toch zorg in te zetten en/of te verlenen aan onze inwoners. Het is daarom van groot belang de benodigde budgetten voor het sociaal domein zo realistisch mogelijk te begroten, op basis van ervaringscijfers binnen onze gemeente of op basis van de budgetten die wij hiervoor krijgen van het Rijk. In deze raadsperiode maken we in de raad goede afspraken hierover. We kij-

ken goed naar de bestedingen voor wat betreft de minder-complexe jeugdzorg en vragen van onze zorgverleners steeds een goede afweging wat wel en wat niet per se nodig is.

Weerstandsvermogen bij verbonden partijen

We pleiten voor een realistisch, maar beperkt weerstandsvermogen bij onze verbonden partijen. We willen niet dat het geld wordt opgepot bij de gemeenschappelijke regelingen. Reserves moeten passend zijn voor hun opgaven.

Portefeuilleverdeling

Anita Sørensen

Sociaal Domein

- Jeugd
- WMO
- Participatie
- Onderwijs
- Kunst en cultuur
- Welzijn
- Volksgezondheid
- Minimabeleid & schuldhulpverlening
- Inburgering

Gemeenschappelijke Regeling

- Algemeen Bestuur Werkzaam
- Algemeen Bestuur GGD

Peter de Vries

- Recreatie & Toerisme
- Economische Zaken
- Natuur & Landschap buitendijks
- Rivieren & Water buitendijks

Projecten

- Masterplan Maas
- Gebiedsontwikkeling Alem
- Zandbedrijven / Zandhavens
- Zuidelijke ontsluitingsroute (ZOR)
- Liquidatie PHTB
- Geitendossier

Gemeenschappelijke Regeling

- Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur PHTB
- Uitvoeringsorganisatie Breedband Rivierland
- Recreatieschap Nederrijn, Lek en Waal
- Vereniging Nederlandse Riviergemeenten
- Regionaal Bureau voor Toerisme
- Speerpuntenberaad Economie en logistiek
- Gelders Genootschap

Michiel Alexander de Raaf

- Ruimtelijke Ordening
- Bouwen
- Wonen
- Omgevingswet
- Maatschappelijk Vastgoed
- Natuur en landschap binnendijks

Projecten

- Poort van Maasdriel
- Vervolg Concentratiegebieden
- Huisvesting Internationale Arbeidskrachten

Gemeenschappelijke Regeling

- Algemeen Bestuur ODR (opdrachtgeverschap/vergunningverlening/coördinatie handhaving)
- Paddenstoelenpact

Erik van Hoften

- Beheer Openbare Ruimte
- Verkeer en vervoer
- Duurzaamheid
- Financiën
- Grondzaken
- Leefbaarheid – kerngericht werken
- Sport
- Ontwikkeling Lokaal bestuur en GR'en
- Subsidiebeleid

Projecten

- Programma Hoogfrequent Spoor (PHS)
- Mirt A2

Gemeenschappelijke Regeling

- Algemeen Bestuur AVRI
- Algemeen Bestuur BSR
- Stadsgewest 's-Hertogenbosch
- Stuurgroep RES

Burgemeester

- Bedrijfsvoering
- Bestuurlijke samenwerking
- Documentaire informatievoorziening
- Evenementen, paardenmarkt en kermis
- Informatie en automatisering
- Openbare orde en veiligheid
- Overleg collectief dorpsraden en kerken
- Personeel en organisatie
- Publieke Dienstverlening
- Toezicht en (integrale) handhaving

Projecten

- Handhaving campings
- Handhaving internationale arbeidskrachten

Regionale samenwerking / besturen

- Bestuur BVEB
- Algemeen bestuur Veiligheidsregio Gelderland-Zuid
- Algemeen bestuur en Dagelijks bestuur Regio Rivierenland
- Algemeen bestuur regionaal archief Rivierenland

Bezoekadres

Kerkstraat 45
5331 CB Kerkdriel

Postadres

Postbus 10.000
5330 GA Kerkdriel

Contact

Bel: 14 0418
info@maasdriel.nl

